

කැස්බෑව නගර සභාව - 2024

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 තත්ත්වගණනය කළ මතය

කැස්බෑව නගර සභාවේ 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට වත්කම් හා වගකීම් ප්‍රකාශය, එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශය, ශුද්ධ වත්කම්/ස්කන්ධය වෙනස් වීමේ ප්‍රකාශය, මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය සහ ප්‍රමාණාත්මක ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවලට අදාළ තොරතුරු ද ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශවලට අදාළ සටහන්වලින් සමන්විත 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන නගර සභා ආඥා පනතේ (255 අධිකාරය) 181 (1) උපවගන්තිය සහ 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 10(1) උප වගන්තිය සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාවේ ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

මෙම වාර්තාවේ 1.6 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර, මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට කැස්බෑව නගර සභාවේ මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරීත්වය හා මුදල් ප්‍රවාහ පළාත් පාලන ආයතන සඳහා වූ ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතියට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.2 තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 1.6 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මා මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් තත්ත්වගණනය කළ මතයක් පළකරනු ලැබේ.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතියට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර.) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිතිය යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ සහ ඊට සම්බන්ධ පාලනය කරන පාර්ශවයන්ගේ වගකීම්

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පළාත් පාලන ආයතන සඳහා වූ ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතියට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකි වනු පිණිස අවශ්‍යවන අභ්‍යන්තර පාලනය තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

නගර සභාවේ මූල්‍ය වාර්ථාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධ වගකීම, පාලනය කරන පාර්ශවයන් විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව නගර සභාවේ වාර්ෂික හා කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යා යුතුය.

1.4 විගණන විෂය පථය (මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම)

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණකගේ වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත් ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිත ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සෑමවිටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි අතර, මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ආර්ථික තීරණ ගැනීමේදී ඒ පිළිබඳව සැලකිලිමත් විය යුතුය.

මා විසින් වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුබවින් යුතුව ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිත ප්‍රකාරව විගණනය කරන ලදී. තවද,

- ප්‍රකාශකරනු ලබන විගණන මතයට පදනමක් සපයා ගැනීමේදී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවීමේ අවදානම් හඳුනාගැනීම හා තක්සේරු කිරීම සඳහා අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම හේතුවෙන් සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන්නේ ඒවා දුස්සන්ධානයෙන්, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීමෙන්, චේතනාන්විත මඟහැරීමෙන්, වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මඟහැරීමෙන් වැනි හේතු නිසා වන බැවිනි.
- අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවෙද, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබාගන්නා ලදී.
- භාවිතා කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය, ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය සහ කළමනාකරණය විසින් කරන ලද සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම් අගයන ලදී.
- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත් වී ඇති බව සහ හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ථ ඉදිරිපත් කිරීම අගයන ලදී.

හැකි තාක් දුරට හා අවශ්‍ය ඕනෑම විටෙක පහත සඳහන් දෑ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විගණන විෂය පථයද පුළුල් කර ඇත.

- තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් බලන කල නගර සභාවේ කාර්යයන් අඛණ්ඩව ඇගයීමට හැකිවන පරිදි එහි සංවිධානය, පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි විධිමත්ව හා ප්‍රමාණාත්මකව සැලසුම් කර තිබේද යන බව සහ එකී පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි ඵලදායී ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබේ ද යන බව;
- අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ නගර සභාව විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානයකට අනුකූලව, නගර සභාව ක්‍රියා කර ඇති බව,
- සිය බලතල, කර්තව්‍ය සහ කාර්යයන්ට අනුකූලව කටයුතු කර ඇති බව,
- සම්පත් සකසුරුවම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ සහ අදාළ නීතිරීතිවලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර ඇති බව.

1.5 වෙනත් තෛතික අවශ්‍යතා පිළිබඳ වාර්තාව

2018 අංක 19 දරණ ජාතික විගණන පනතේ පහත සඳහන් අවශ්‍යතාවයන් සම්බන්ධයෙන් විශේෂ ප්‍රතිපාදන ඇතුළත් වේ.

- (අ) 2018 අංක 19 දරණ ජාතික විගණන පනතේ 6 (1) (ඇ)(iii) වගන්තියේ සඳහන් අවශ්‍යතාවය අනුව නගර සභාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉකුත් වර්ෂය සමඟ අනුරූප වේ.
- (ආ) 2018 අංක 19 දරණ ජාතික විගණන පනතේ 6 (1) (ඇ) (iv) වගන්තියේ සඳහන් අවශ්‍යතාවය අනුව ඉකුත් වර්ෂයේදී මා විසින් සිදුකරන ලද නිර්දේශයන් ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත්ව ඇත.

1.6 මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.6.1 පළාත් පාලන ආයතන සඳහා වූ ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතියට අනුකූල නොවීම.

අදාළ ප්‍රමිතියට යොමුව සහිතව සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
අනුකූල නොවීම	
(අ) ප්‍රමිතියේ 3 පරිච්ඡේදයේ 3.7 ඡේදය ප්‍රකාරව අයවැයගත තොරතුරු මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඉදිරිපත් කළ යුතු වුවත්, එපරිදි ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.	2025 වර්ෂයට අදාළ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කිරීමේදී අයවැය ගත තොරතුරු මූල්‍ය ප්‍රකාශනය සමඟ ඉදිරිපත් කරන බව.
(ආ) ප්‍රමිතියේ 2 වන පරිච්ඡේදයේ 2.1 ඡේදය ප්‍රකාරව පළාත් පාලන ආයතනය පිළිබඳ මූල්‍ය තොරතුරු මූල්‍ය ප්‍රකාශන පරිශීලනය කරන්නන්ට ප්‍රයෝජනවත් වන ආකාරයට පිළියෙළ කළ යුතු වුවත්, සභාව විසින් පිළියෙළ කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සටහන් 16 හි සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ යන්ත්‍ර, බඳුන් හා උපකරණ, ලී බඩු, කාර්යාල උපකරණ, ගොඩනැගිලි හා සවිකිරීම්වල එකතුකිරීම් යටතේ නිවැරදි අගයන් දක්වා නොතිබුණි.	ජනල් සටහන් මගින් යන්ත්‍ර, කාර්යාල උපකරණ හා සවිකිරීම් ගිණුම්වල හා උපලේඛන අතර සිදු වූ වෙනස සසඳා ඇති බව.

1.6.2 නොසැසඳූ පාලන ගිණුම්හෝ වාර්තා

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්වෙන ගොඩනැගිලි එකතුකිරීම් විෂයයට අදාළ ශේෂය ඊට අදාළ උපලේඛනය සමඟ සැසඳීමේදී රු. 1,984,236 ක වෙනසක් පැවැතිණි.	උපලේඛන හා ශේෂ වාර්තා අතර වෙනස සිදුවී ඇති බව.	නොසැසඳීම් හඳුනාගෙන නිවැරදි කළ යුතුය.

1.6.3 විගණනය සඳහා ලිඛිත සාක්ෂි නොවීම

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
2006වර්ෂයට පෙර සිට පැවත එන රු.281,047ක හිඟ හිටි විනෝද බදුවලට අදාළ කාල විශ්ලේෂණය විගණනයට ඉදිරිපත් නොකළ බැවින් එම ශේෂය සතුටුදායක ලෙස සන්නිරීක්ෂණය කිරීමට නොහැකි වූ අතර, එම මුදල අය කර ගැනීමට ද කටයුතු කර නොතිබුණි.	බස්නාහිර පළාත් ආණ්ඩුකාරතුමා විසින් මෙම මුදල කපාහැරීම සඳහා අනුමැතිය ලබා දී ඇති බව.	විගණනයට සාක්ෂි ඉදිරිපත් කළ යුතු අතර, ඉදිරි වර්ෂයේ ගිණුම් සැකසීමේදී නිවැරදිව ගැලපිය යුතුය.

1.7 අනුකූල නොවීම

1.7.1 නීති රීති ,රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල නොවීම

නීති රීති ,රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල නොවූ අවස්ථා පහත දැක්වේ.

නීති රීති රෙගුලාසි ආදියට යොමුව	අනුකූල නොවීම	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී සමාජවාදී ජනරජයේ මුදල් රෙගුලාසි 1653	සභාව සතු වාහන 10ක මයිලෝ මීටරය අක්‍රියව පවතින නමුත් අළුත්වැඩියා කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.	පිළිතුරු ලබා දී නොමැත.	මුදල් රෙගුලාසි ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.
(ආ) 2016දෙසැම්බර් 29දිනැති අංක 2016/30 දරන රාජ්‍ය පරිපාලන චක්‍රලේඛයේ 3.1 ඡේදය	සභාව සතු වාහන 10ක ඉන්ධන දහන පරීක්ෂාව සිදුකර නොතිබුණි.	පිළිතුරු ලබා දී නොමැත.	චක්‍රලේඛය ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.

2 මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා සභාවේ වියදම ඉක්මවූ ආදායම රු.87,706,703ක් වූ අතර ඊට අනුරූපීව ඉකුත් වර්ෂයේ වියදම ඉක්ම වූ ආදායම රු.564,836,406 ක් විය.

2.2 ආදායම් පරිපාලනය

2.2.1 ඇස්තමේන්තුගත ආදායම් ,බිල්කළ ආදායම් ,රැස්කළ ආදායම් හා හිඟ ආදායම්

ලේකම්වරයා විසින් ඉදිරිපත්කළ තොරතුරු අනුව සමාලෝචිත වර්ෂයට හා ඉකුත් වර්ෂයට අදාළව ඇස්තමේන්තුගත ආදායම් ,බිල්කළ ආදායම් ,රැස්කළ ආදායම් හා හිඟ ආදායම් පිළිබඳ තොරතුරු පහත දැක්වේ.

ආදායම් ප්‍රභවය	2024				2023			
	ඇස්තමේන්තුගත ආදායම	බිල්කළ ආදායම	රැස්කළ ආදායම	දෙසැම්බර් 31 දිනට මුළු හිඟය	ඇස්තමේන්තුගත ආදායම	බිල්කළ ආදායම	රැස්කළ ආදායම	දෙසැම්බර් 31 දිනට මුළු හිඟය
	(රු'000)	(රු'000)	(රු'000)	(රු'000)	(රු'000)	(රු'000)	(රු'000)	(රු'000)
වරිපනම් හා බදු කුලී	85,000	94,778	63,408	82,978	84,000	90,943	50,671	33,329
බලපත්‍ර ගාස්තු	30,066	29,874	31,394	1,312	32,340	29,898	28,237	3,517
	1,500	1,732	1,732	-	1,550	1,625	1,625	-
වෙනත් ආදායම්	4,000	4,266	4,266	-	260,000	378,627	378,657	-
එකතුව	<u>120,566</u>	<u>130,650</u>	<u>100,800</u>	<u>84,290</u>	<u>377,890</u>	<u>501,093</u>	<u>459,190</u>	<u>36,846</u>

2.2.2 ආදායම් රැස්කිරීමේ කාර්යසාධනය

සභාවේ ආදායම් රැස්කිරීමේ කාර්යසාධනය සම්බන්ධ නිරීක්ෂණ පහත දැක්වේ.

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) නගර සභා ආඥා පනතේ 170 වන වගන්තිය ප්‍රකාරව වරිපනම් හා බදු අය කර ගැනීමට සභාව කටයුතු නොකිරීම නිසා මූල්‍ය ප්‍රකාශ අනුව 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට හිඟ වරිපනම් හා බදු ශේෂය රු.82,977,422 ක් වූ අතර ඉන් රු.50,000ක් ඉක්මවූ වරිපනම් ඒකක 54කින් අයවිය යුතු හිඟහිටි ශේෂය රු.5,400,025ක් විය.	හිඟ මුදල් අයකර ගැනීමට කටයුතු සිදු කරමින් පවතින බව.	හිඟ ආදායම් කඩිනමින් අය කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.
(ආ) 1946 අංක 30 දරන බදු හා තක්සේරු ආඥා පනතේ 20 වගන්තිය ප්‍රකාරව වරිපනම් වසර 05කට වරක් තක්සේරු කළ යුතු වුවත්, 2012/2013 වර්ෂවලදී සිදු කරන ලද දේපල තක්සේරුව පදනම් කරගෙන සමාලෝචිත වර්ෂයේ ද වරිපනම් අයකර තිබුණි.	2018 වර්ෂයේදී අවසන් වරට දේපල තක්සේරුවක් කර ඇති අතර 2025 වර්ෂයේදී ප්‍රතිශෝධන කටයුතු ආරම්භක අදියරේ පවතින බව.	වරිපනම් සඳහා දේපල තක්සේරු කළ යුතුය.
(ඇ) ආරම්භක ශේෂය නිවැරදිව තහවුරු කර ගැනීමට නොහැකි වූ 2024 ජනවාරි 01 දිනට රු. 2,542,643 ක් වූ කසළ බදු හිඟයෙන් රු. 1,153,393 කටසමාන සියයට 45ක් 2024 වර්ෂයේදීද අය කරගෙන නොතිබුණි. ඒ අනුව 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට අයවිය යුතු	2024 ජනවාරි 01 දිනට දක්වා ඇති ශේෂය, 2018 වර්ෂයේ සිට 2023 වර්ෂය දක්වා වූ හිඟ ශේෂයන් වන අතර, මේ වන විට එම හිඟ ශේෂයන් එකතු කර ගැනීමට අවශ්‍ය කටයුතු සිදු කරමින් පවතින බව.	හිඟ කසළ බදු අයකර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.

මුළු කසළ බදු වටිනාකම රු.
2,307,893 ක් වූ අතර සභාව
විසින් එය අයකර ගැනීමට
සාධනීය පියවරයන් ගෙන
නොතිබුණි.

(ඇ)	සභාව සතු කඩ කාමර 336න් කඩ කාමර 170ක් සඳහා බදු ගිවිසුම් අත්සන් කර නොතිබුණි.	2025 අප්‍රේල් 29 දින වනවිට කඩ 261ක ගිවිසුම් අලුත් කර ඇති බවත් කඩ 75ක පමණක් ගිවිසුම් අලුත් කිරීමට ඇති බව.	හිඟ කඩ කුලී අයකර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.
(ඉ)	2024 දෙසැම්බර් 31දිනට කඩකාමර 76 කින් රු.1,311,910ක් අයවිය යුතුව පැවැතිණි.	2024 අප්‍රේල් 29 දින වන විට රු.861,910ක මුදලක් අයකර ගැනීමට කටයුතු කර ඇති බවත් ඉතිරි මුදල් අයකර ගැනීමට කටයුතු සිදුකරන බව.	හිඟ ආදායම් අයකර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.
(ඊ)	වාර්ෂික ටෙන්ඩර් මත බදු දුන් රථ වාහන ගාල් කිරීමේ දේපළට අදාළ මුළු හිඟය රු.206,260ක් අයකර ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.	රථවාහන නැවතුවමට අදාළ අනුමැතිය ලද පසු ඉදිරි කටයුතු සිදු කර විගණනය වෙත වාර්තා කරන බව.	හිඟ ආදායම් අයකර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.
(උ)	2024 වර්ෂයේදී නගර සභා බල ප්‍රදේශයේ තිබෙන දැන්වීම් පුවරු අතුරින් හිමිකරුවන් විසින් දැනුම් දුන් දැන්වීම් පුවරු 178ක් සඳහා පමණක් රු.2,978,450ක මුදලක් අය කර ගැනීමට කටයුතු කර තිබුණි. දැන්වීම් පුවරු පිළිබඳව සමීක්ෂණයක් මගින් තොරතුරු රැස්කරගෙන දත්ත පද්ධතියක් පිළියෙල කර ගැනීමටද පියවර ගෙන නොතිබුණි.	මුදල් නොගෙවන ලද දැන්වීම් පුවරු 19 ක් දශග්‍රා පටයෙන් ඉවත් කිරීමට කටයුතු කර ඇති අතර ඉදිරියේදී දැන්වීම් පුවරු ගාස්තු ලේඛනය විධිමත් සමීක්ෂණයක් තුළින් යාවත්කාලීනව පවත්වාගෙන යාමට කටයුතු කරන බව.	දැන්වීම් පුවරු පිළිබඳ සමීක්ෂණයක් කර දත්ත පද්ධතියක් පිළියෙල කර ඒ අනුව අයකර ගැනීම සිදු කළ යුතුය.
(ඌ)	ලේඛනගත කරන ලද සම්ප්‍රේෂණ කුළුණු සංඛ්‍යාව 41ක් සඳහා බිල් කරන ලද ගාස්තුව රු.710,472ක් වූ අතර 2024 දෙසැම්බර් 31දින වන විටත් රු.463,762ක ආදායමක් අයකර ගැනීමට නොහැකි වී තිබුණි.	2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට අයකර ගැනීමට නොහැකිව තිබුණු රු.463,762 ක ශේෂය තුළ පෙර වර්ෂයන්හි හිඟයද ඇතුළත් වන අතර ඉන් රු.242,026ක් මේ වන විට අයකරගෙන ඇති බවත් ඉතිරි මුදල් අයකර ගැනීමට කටයුතු කරමින් පවතින බව.	හිඟ ආදායම් අයකර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.
(එ)	2017 වර්ෂයේ සිට පැවත එන රු.191,823ක් වූ මුද්දර ගාස්තු අයකර ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.	හිඟ මුද්දර ගාස්තු සම්බන්ධයෙන් ඉදිරි කටයුතු සිදුකරමින් පවතින බව.	හිඟ ආදායම් අයකර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය
3.1 කළමනාකරණ අකාර්යක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) 2007 වර්ෂයේ සිට පුද්ගලික සමාගමක් වෙතින් අයවිය යුතුව පැවති රු.169,203ක අත්තිකාරම් මුදල පියවා ගැනීමට සභාව අපොහොසත් වී තිබුණි.	වසර 12කට වඩා පැරණි මෙම ලිපිගොනුව සොයාගත නොහැකි වී ඇතිබැවින්කොන්ත්‍රාත්කරු පිළිබඳ කිසිදු තොරතුරක් සොයාගත නොහැකි වී ඇති බව.	ලිපිගොනුව සොයාගෙන ලැබිය යුතු මුදල් නොපමාව අයකර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතු ය.
(ආ) 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට රු.39,115,571ක පළාත් සභා ණයහිමි ශේෂය තුළ 2021 වර්ෂය සඳහා රු.1,394,254 ක ශේෂයක්ද ඇතුළත්ව තිබුණු නමුත් එම ශේෂ නිරවුල් කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.	මෙමහිඟ ශේෂයෙන් රු.185,154 ක වටිනාකම මේ වන විට නිරවුල් වී ඇති බව.	ගෙවිය යුතු ණය ශේෂ නිරවුල් කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.
(ඇ) 2021වර්ෂයේ සිට 2023 වර්ෂය දක්වා ටෙන්ඩර් ඇප තැන්පත් රු.2,545,050ක් නිරවුල් කර නොතිබුණි.	එකතුව රු.115,850 ක ශේෂ05ක් ඉදිරියේදී නිරවුල් කිරීමට කටයුතු කරන බව.	කල් ඉකුත් වූ තැන්පතු නියාදනය කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.
(ඈ) සුසාන භූමි 05ක ආරක්ෂාව සඳහා ආරක්ෂිත වැටක් හෝ තාප්පයක් ඉදිකිරීමට සභාව අපොහොසත් වී තිබූ අතර ආරක්ෂිත තාප්පයක් නොමැති වීමෙන් සුසාන භූමි සතු ඉඩම් අනවසර අල්ලා ගැනීම්වලට ලක්වීමේ අවධානමක් පැවැතුණි.	මිනින්දෝරු දෙපාර්තමේන්තුව විසින් පිඹුරුපත් ඇද මායිම් සලකුණු කර සභාව වෙත ලබා දුන් පසු සුසානභූමිවල ආරක්ෂිත වැටවල් ඉදිකිරීම් සිදු කරන බව.	සුසාන භූමිවල ආරක්ෂාව තහවුරු කළ යුතුය.

3.2 වත්කම් කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) සභා බල ප්‍රදේශයේ පවතින සුසාන භූමි 14ක අයිතිය පවරාගෙන නොතිබුණි.	කැස්බෑව ප්‍රාදේශීය ලේකම් විසින් සුසාන භූමි 14හි පවරා ගැනීමේ කටයුතු සිදුකරනු ලබන අතර අවශ්‍ය සොයා බැලීම් හා අඩුපාඩු සම්පූර්ණ කිරීම් සභාව විසින් සිදු කරනු ලබන බව.	සුසාන භූමිවල අයිතිය පවරා ගත යුතුය.
(ආ) නාගරික සංවර්ධන අධිකාරිය වෙනුවෙන් පවත්වාගෙන යනු ලබන රු.47,764,431ක ශේෂයක් සහිත ජංගම ගිණුමෙන් 2024වර්ෂයේ දී කිසිදු මුදලක් ප්‍රයෝජනයට නොගෙන නිශ්කාර්යව පැවැතිණි.	පිළිතුරු ලබා දී නොමැත.	නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියේ අනුමැතිය ඇතිව ඵලදායී කාර්යයන් සඳහා යොදාගත යුතුය.

(ඇ)	2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට පිළිතුරු ලබා දී නොමැත සභාවේ වාහනයක් අක්‍රීය තත්වයේ පැවතුණු අතර, ෆයිබර් බෝට්ටුව මඩපාත කසළ අංගනයේ භාවිතයට නොගෙන අත්හැර දමා තිබුණි.	සභාව සතු වත්කම් එලදායීව උපයෝජනය කළ යුතුය.
-----	--	---

3.3 කර්තව්‍යයන් ඉටුකිරීමේ ප්‍රමාදයන්

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
පිරිවැය රු.613,238,034ක මුදලකට කැස්බෑව නව ගොඩනැගිල්ල මාස 18 ක් තුළ ඉදිකිරීම සඳහා පුද්ගලික සමාගමක් සමඟ 2020 මාර්තු 05 දින ගිවිසුම් ගත ව තිබුණු අතර, පසුව එම ගිවිසුම 2023 පෙබරවාරි 10 දින අළුත් කර තිබුණි. නව ගිවිසුමට අනුව 2023 සැප්තැම්බර් 26 දිනෙන් ඉදිකිරීම් කටයුතු අවසන් කිරීමට එකඟ වී තිබුණ ද 2024 දෙසැම්බර් 31 දින වන විටත් ගොඩනැගිල්ලේ ඉදිකිරීම් කටයුතු අවසන් කර නොතිබුණි.	මේ සඳහා විස්තරාත්මක පිළිතුරක් ලබා දිය යුතු බැවින් වැඩ අධිකාරී උපදෙස් පරිදි, තවදුරටත් දින 14 ක කාලයක් අවශ්‍ය බව.	ඉදිකිරීම් කටයුතු කඩිනමින් නිමකළ යුතුය.

3.4 මානව සම්පත් කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) අනුමත කාර්ය මණ්ඩලයේ සේවකයන්ට අමතරව සභාවේ ව්‍යාපෘති වෙනුවෙන් බඳවා ගෙන තිබුණු සේවකයන් 64 දෙනෙකුට සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා වැටුප් හා දීමනා ලෙස රු.16,232,802ක් සභා අරමුදලින් ගෙවා තිබුණි.	ව්‍යාපෘති අවශ්‍යතා යටතේ සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා සේවකයින් 64 කට රු.16,232,802ක් සභා අරමුදලින් ගෙවා ඇති බව.	සභාවේ කාර්යයන් සඳහා අනුමත සේවක මණ්ඩලය පමණක් යොදා ගත යුතුය.
(ආ) වැඩ තහනම් කළ සේවකයෙකුගෙන් රු.226,323ක් ද සේවය හැර ගිය නිලධාරියෙකුගෙන් රු.61,238ක් ද විශ්‍රාම ගිය හා මිය ගිය නිලධාරීන් 07 දෙනෙකුගෙන් රු.922,318ක් ද , ස්ථාන මාරු වී ගිය නිලධාරීන් 06 දෙනෙකුගෙන් රු.587,618ක් ද වශයෙන් 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට අයවිය යුතු සේවක ණය ශේෂය රු.1,797,497ක් වූ අතර , ඒ තුළ නිලධාරීන් 04 දෙනෙකුගේ වසර 10 කට වඩා පැවති හිඟ ශේෂය රු.379,193ක් විය.	මියගොස් ඇති සෞඛ්‍ය කම්කරුවකුගේ රු.108,580ක් වූ සේවක ණය සම්බන්ධයෙන් මරණ පාරිතෝෂිකය ලබා ගැනීම සඳහා උරුමකරුවන් ඉදිරිපත් නොවීම නිසා අයකරගත නොහැකි අතර ඉතිරි ණය ශේෂ අයකර ගැනීමට කටයුතු කරන බව.	හිඟ ණය ශේෂ අයකර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.

4 ගිණුම් කටයුතුභාවය හා යහපාලනය

4.1 මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කිරීම

විගණන නිරීක්ෂණය

සභාවේ අදහස් දැක්වීම

නිර්දේශය

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ (2)16 වගන්තිය හා 2019 දෙසැම්බර් 24 දිනැති අංක 2155/7 දරන අති විශේෂ ගැසට් පත්‍රය මගින් පනවා ඇති බස්නාහිර පළාත් නගර සභා මූල්‍ය පරිපාලනයට අදාළ ගිණුම් කටයුතු පිළිබඳ රීති 08 ප්‍රකාරව එක් එක් මුදල් වර්ෂය සඳහා වන මූල්‍ය ප්‍රකාශනය අනුගාමී මුදල් වර්ෂයේ පෙබරවාරි 28 දින හෝ ඊට පෙර විගණකාධිපති වෙත ඉදිරිපත් කළයුතු වුවත් සමාලෝචිත වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනය ඉදිරිපත් කර තිබුණේ 2025 මැයි 09 දින දීය.

පිළිතුරු ලබා දී නොමැත.

නියමිත දිනට මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කළ යුතුය.

4.2 අයවැය පාලනය

විගණන නිරීක්ෂණය

සභාවේ අදහස් දැක්වීම

නිර්දේශය

(අ) නගර සභාවේ 2024 වර්ෂයේ අයවැය ලේඛනය මගින් ප්‍රාග්ධන වියදම් ව්‍යාපෘති 22ක් සඳහා එකතුව රු.424,583,700ක ප්‍රතිපාදන වෙන්කර තිබුණ ද සත්‍ය වශයෙන් දරා තිබූ වියදම රු.99,076,213ක් විය.

පිළිතුරු ලබා දී නොමැත.

අයවැය ලේඛනය ඵලදායී පාලන කාරකයක් ලෙස යොදා ගත යුතුය.

(ආ) 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට වැය සංකේත 10 ක අයවැය ගත ප්‍රතිපාදනය වූ රු.10,700,000කින් රු.7,006,893ක් උපයෝජනය කර නොතිබුණෙන් සියයට 29.65 සිට සියයට 99ක් දක්වා පරාසයක ප්‍රතිපාදන උණ උපයෝජිතව පැවතිණි.

පිළිතුරු ලබා දී නොමැත.

අයවැය ලේඛනය පාලන කාරකයක් ලෙස යොදා ගත යුතුය.

(ඇ) 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට කිසිදු වියදමක් දරා නොතිබූ සුභ සාධන වැය විෂයය යටතේ වන අභ්‍යාස පොත් බෙදා දීම, ආහාර සුරක්ෂිතතාවය හා දිළිඳු සහන ගෙවීම් සහ සෞඛ්‍ය වැය විෂයය යටතේ වන ජංගම සායන වැඩසටහන්, ප්‍රජා මණ්ඩල, ක්‍රීඩාංගන, පරිසර කටයුතු හා දඩාවතේ යන සුනඛයින් එන්නත් කිරීම වැනි වැය ශීර්ෂයන් 11ක් සඳහා වෙන් කරන ලද මුදල රු.29,000,000ක් විය.

පිළිතුරු ලබා දී නොමැත.

අයවැය ලේඛනය පාලන කාරකයක් ලෙස යොදා ගත යුතුය.